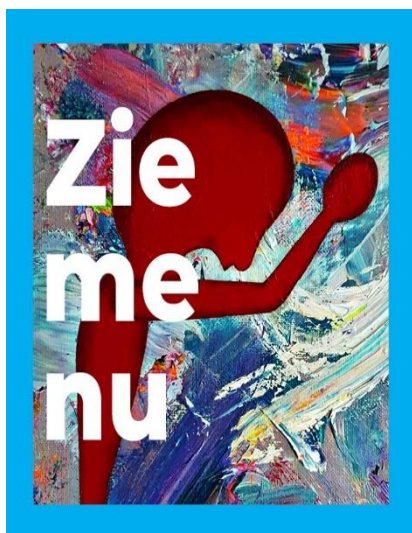

Fred

“De ellende van vroeger kan bepalen welke keuzes je later maakt”

Hij is *nét* op tijd. Fred heeft zijn zoontje naar de kinderopvang gebracht. Zijn vriendin, met wie hij samenwoont, moest vroeg naar haar werk. Fred begint vandaag later. Zijn werk als maatschappelijk werker is elke dag anders. Hij werkt met totaal verschillende mensen en ook de werktijden zijn nogal flexibel. Dat bevalt hem wel. Niks voor hem, van 9 tot 5 kantoorbaan. Gisteren heeft hij ook nog laat gerepeteerd. Hij is drummer in een band. Geen feesten en partijen, maar serieuze rock. Eigen muziek maken met zijn maten. Heerlijk vindt hij dat. Hij grijnst even als hij daarover vertelt.

“Ja, ik ben nog best goed terecht gekomen hoor. Ook al heb ik een onveilige jeugd gehad. Dan kun je dus toch gelukkig worden in het leven. De ellende van vroeger kan bepalen welke keuzes je later maakt. Daar kun je ook kracht uit halen, uit die ellende. Dat je je inzet voor de goede dingen.”

In een plattelandsdorpje groeide Fred met twee jongere zusjes op in een doorsneegezin. Zijn vader werkte veel en zijn moeder zorgde voor de kinderen en het huishouden. Zo ging dat in die tijd. Op school werd Fred gepest. Waarom weet hij niet echt, hij was misschien een beetje anders. Maar het kan ook dat hij zich anders voelde omdat hij werd gepest.

Toen Fred een jaar of 14 was, kwam er een nieuwe buurman in de straat wonen. De man was aardig, maar een beetje eenzaam en vreemd. Hij gaf de kinderen uit de straat vaak zomaar snoepjes. Fred zijn moeder ging even een kijkje nemen en trok zich het lot van de man aan. Ze bracht hem bakjes eten als ze wat extra gekookt had. En ze nodigde de buurman regelmatig bij hen thuis uit. Vooral als de vader van Fred weg was.

Dat was eerst best gezellig. Tenzij de buurman gedronken had. Dat deed hij vaak en ook veel te veel. Hij kwam dronken bij hun over de vloer en begon de boel eigenlijk te tiranniseren. De man bemoeide zich zelfs met het huishouden en de opvoeding van de kinderen.

“De buurman kleinerde ons dan constant. We waren volgens hem niks waard, mislukt en onaangepast. Dat kwam door de slechte opvoeding. Ik geloofde het gewoon en voelde me dan ook slecht over mezelf. Ik werd steeds onzekerder. Mijn klasgenoten lieten me al jaren denken dat ik niet oké was. De woorden van de buurman bevestigden dat nog een keer.”

De man kwam alleen als Fred zijn vader er niet was. Zijn moeder kon niet tegen hem op. Fred denkt dat zij ook gek werd van al die verwijten en dat gescheld. Bovendien was de situatie ook gewoon echt bedreigend. De buurman kon ontzettend tekeer gaan en hard schreeuwen. Fred denkt dat hij eigenlijk gewoon jaloers was. Dat hij ook graag écht deel uit wilde maken van hun gezin. Maar dat kon natuurlijk niet. Er was al een man in huis, zijn vader. Hij kan zich niet herinneren of zijn moeder en de buurman ook een relatie hadden. Dat kan best, hij weet het gewoon niet.

Zie me nu

Het geschreeuw moet door burens gehoord zijn. En in zo'n klein dorp wordt gepraat. Er moeten mensen zijn geweest die zich afvroegen wat die buurman toch zo vaak bij hun kwam doen. Maar niemand die iets deed of ernaar vroeg.

"Wat me echt heeft geholpen is dat ik een goede vriend kreeg die in de buurt kwam wonen. Aan hem durfde ik wel te vertellen hoe het thuis was. Het veranderde daardoor niet, maar ik veranderde wel. Ik voelde zijn steun. En we fantaseerden hoe we de buurman op een dag helemaal in elkaar zouden slaan. Op de een of andere manier keek die vriend ook tegen mij op. Dat maakte dat ik me minder kwetsbaar, maar krachtiger voelde. Vanaf toen was ik bijna altijd bij hem thuis om mijn eigen huis te ontvluchten."

Vluchten van thuis, daar werd Fred heel goed in. Hij had altijd wel verkering en bleef dan bij zijn vriendinnetje slapen. De relaties duurden nooit lang. De onveilige situatie thuis, maakte dat Fred behoorlijk impulsief was en erop los leefde. Hij zocht constant een soort bevestiging bij anderen. Hij ging experimenteren met drugs en ontwikkelde een extreme kledingstijl: gothic. Alles moest choqueren. Als mensen je niet moeten, dan maar zorgen dat je er ook écht niet bij hoort. Zo dacht hij. Het leverde hem op dat het pesten stopte en ook de buurman hield zich gedeisd naar hem. Die merkte dat hij Fred niet meer kon raken.

Fred koos voor een sociale opleiding na de middelbare school. Wat een andere wereld was dat. Hij voelde zich er thuis. Niemand keek op van zijn kledingstijl. Hij kon gewoon zijn wie hij was. En hij was er niet de enige die thuis ellende voor de kiezen had gehad.

"Als ik de Fred van toen nu een advies zou mogen geven, zou ik zeggen: praat erover. Praat met een volwassene. Een leraar ofzo. Ik wist toen niet waar ik terecht kon. En ik was ook wel bang voor de gevolgen. Nu is het op scholen wat betreft zorg en ondersteuning beter geregeld volgens mij."

Zijn jeugd heeft hem ook wat gebracht, merkt Fred. Het heeft hem sterk gemaakt. Door zich af te zetten tegen zijn omgeving van toen, voelt hij zich geen slachtoffer. Tijdens zijn opleiding heeft hij niet alleen geleerd om anderen te helpen. Hij leerde ook terug te kijken en zichzelf écht te zien. Hij weet nu ook dat het helpt als je je ervaringen deelt met anderen.

"Delen helpt echt. De ander kan misschien je probleem niet meteen oplossen. Maar het kan relativeren. Door het samen te bespreken, kun je je situatie van een afstandje bekijken. Dat kan het makkelijk maken om te zien wat je wél verder kan helpen."

Dat is ook waarom het zo belangrijk is om iets te doen als je denkt dat het ergens niet pluis is, vindt hij. Dat vinden de meeste mensen moeilijk en dat is het ook. Maar als iedereen dat blijft denken, dan verandert er nooit iets. Dan blijft het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewoon bestaan.

"Alleen al erover praten met iemand kan zoveel betekenen.. Dus spreek degene om wie je je zorgen maakt eens aan. Je hoeft niet zo bang te zijn dat je het erger maakt. Het is al erg, al heel lang. Je kunt die persoon laten merken dat hij of zij er mag zijn. Misschien helpt het om inzicht te krijgen in de situatie. Dat kan een eerste stap zijn naar een veilig thuis."

